

výstavní síň „13“

ZČ
/G

Stones

Aleš Najbrt

11/06 — 28/09/2025

Aleš Najbrt – STONES

11/06/2025 — 28/09/2025
Výstavní síň „13“

Autor výstavních textů

Karel Haloun

Autorky pracovního listu

Pavla Florianová
Marcela Štýbrová

Výstava Aleše Najbrta, známého grafického designéra, autora vizuální identity karlovarského filmového festivalu, vynikajících městských i firemních stylů, mnoha plakátů a knižních úprav, představuje jeho méně známou volnou tvorbu.

Autorské litografie navazují na kaligrafii chápanou jako obraz a gesto.

Práce vznikají unikátní technikou s použitím toneru, japonských štětců a litografického kamene. Výsledná díla oscilují mezi kaligrafií a abstraktním obrazem, jsou meditativní, gestická a nejednoznačná. Divák je vyzván k vlastní interpretaci s otevřenou myslí.

Pracovní list pro žáky ZŠ a SŠ

Pracovní list je určen k výstavě Aleš Najbrt – STONES. Cílem je rozvíjet vizuální vnímání, imaginaci, tělesné uvědomění a schopnost osobní interpretace abstraktního výtvarného díla.

Aleš Najbrt *1962

Český grafický designér a výtvarník, který se dlouhodobě věnuje tvorbě **vizuálních identit** kulturních institucí, měst i firem. Je spoluzakladatelem **Studia Najbrt (1994)**, známého díky grafické podobě **karlovarského filmového festivalu** nebo **Národní galerie**. Po letech práce v oblasti grafického designu se vrací k **volné tvorbě**, kterou rozvíjel již v mládí. V sérii litografií pracuje s gestem, kaligrafií a abstraktním znakem. Místo sdělování konkrétního obsahu se soustředí na výraz a náladu. Jeho díla působí jako vizuální deníky zachycující stavy mysli a emoce, které si každý divák může interpretovat po svém.

58TH KARLOVY VARY INTERNATIONAL FILM FESTIVAL 28.6—6.7 2024

Litografie

neboli kamenotisk je technika tisku z plochy, kterou roku **1796 objevil Alois Senefelder**. Vychází z chemických vlastností Solnhofenského vápence. Mastná kresba na kameni přijímá tiskařskou barvu, zatímco navlhčená nepokreslená místa ji odpuzují. Po dokončení kresby se kámen chemicky upraví leptem (směsí kyseliny a arabské gumy), aby se obraz zafixoval. Před tiskem se kámen navlhčí, poté se nanese barva, která ulpí jen na mastných místech, a celý motiv se pod tlakem otiskne na papír.

Ve výstavě najdeš video, kde uvidíš, jak vzniká litografie. Pozorně sleduj celý proces a **zkus správně seřadit pracovní postup. (1-9)**

VTÍRÁNÍ TINKTURY

MALBA tonerem rozmíchaným v lihu

NAVÁLENÍ MASTNÉ BARVY na kámen

PŘÍPRAVA KAMENE broušení, vyhlazení

VLHČENÍ KAMENE

POSYPÁNÍ A LEPT arabská guma a kyselina dusičná

TISK

VYMYTÍ ředidlem

NAVÁLENÍ BARVY na lis

Proč myslíš, že se výstava jmenuje STONES?

Soustřed' se a vnímej

.....

.....

.....

.....

.....

Čti pohybem

Prohlédni si obrazovou ukázkou níže.

Nesnaž se rozpoznat, co to je, ale vnímej, co ti připomíná.

Jaký má zvuk?

Jaké by to bylo počasí?

Jaký by to byl pocit?

Jak v díle působí červená?

Jakou barvu bys zvolil/a ty?

Najdi ve výstavě toto dílo a zkus ho „přečíst“ pohybem. Napodob gesto z obrazu rukou nebo celým tělem a následně pohyb popiš.

Tahy v obraze jsou (zakroužkuj)

prudké pomalé krouživé roztřesené jiné: např. přímé, silné

Signatura

Ručně psaný podpis umělce, který potvrzuje pravost a originalitu díla. Obvykle se nachází pod vytištěným obrazem, často vpravo dole, a bývá doplněna číslem výtisku nebo názvem díla. Signatura je nedílnou součástí autorského tisku. Není tištěná, ale psaná tužkou, a nese osobní stopu autora. Podobně jako gesto ve výtvarném projevu, i podpis se stává důkazem přímého kontaktu mezi umělcem a vzniklým dílem.

Všimni si, jak umělec podepisuje své grafické listy. Vypozoruj jednotlivé prvky signatury a zkus si ji zaznamenat.

.....

Zpráva z obrazu

Litografie jako deník psaný tajnou řečí může působit jako vzkaz. **Najdi ve výstavě jedno z děl níže a zkus si představit, co sděluje. Potom to zapiš do volného pole.**

Empty rounded rectangular box with a dotted border for writing.

Empty rounded rectangular box with a dotted border for writing.

Kaligrafie

Výtvarná disciplína, která využívá psaní jako prostředek obrazového vyjádření. Může mít podobu historických písem i volných, abstraktních znaků. Vychází z práce ruky, dechu a soustředěného gesta, často za použití nástrojů, jako jsou štětce nebo pera. Důraz klade na tvar, rytmus a pohyb písma. Výsledný výraz ovlivňuje nejen technika a materiál, ale i tělesná přítomnost tvůrce.

Hádej a spoj

Spoj čarou název kaligrafického stylu s odpovídající obrazovou ukázkou. Poté zakroužkuj ten styl, který ti nejvíc připomíná litografie z výstavy.

朱雀橋邊野草花
夕陽斜舊時王謝堂
前燕飛入尋常百姓家
唐 劉禹錫 烏衣巷

ABCDEFGHIJ
KLMNOPQRST
UVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

ا ب ت ث ج
ض ح خ د ذ ر
ز س ش ص
ط ظ ع غ ف
ك ل م ن
ه و ي ق

Západní / Latinská kaligrafie

Arabská kaligrafie

Východoasijská kaligrafie

Moderní kaligrafie

Gesto

V umění označuje výrazný, často samovolný fyzický pohyb, kterým umělec zasahuje do materiálu nebo prostoru. Například tah štětcem, otisk, pohyb ruky nebo celého těla.

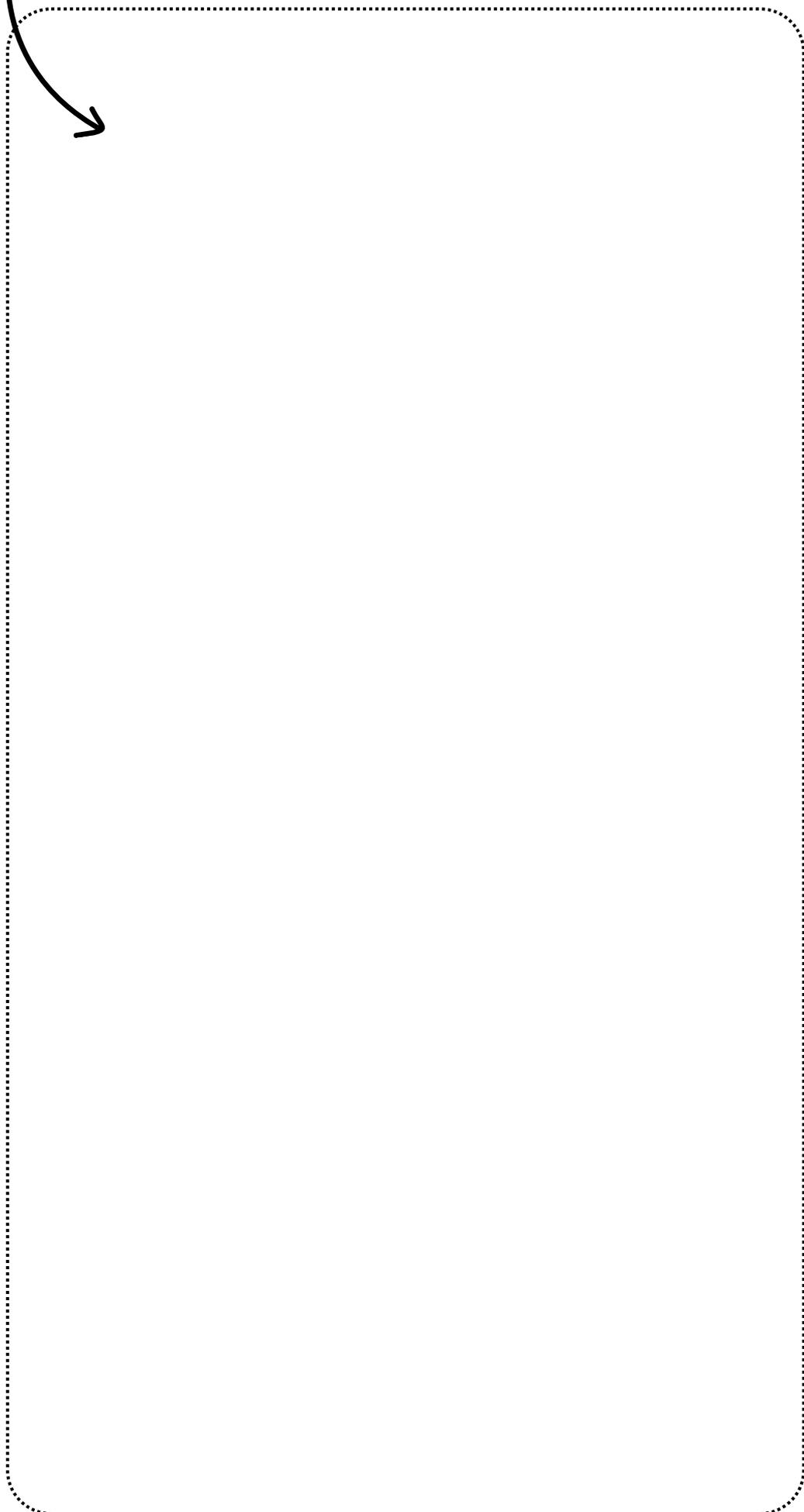
Gesto nese osobní energii, emoci i záměr, a stává se obrazovým záznamem tvůrčího aktu.

Na poznámky

Tvé vlastní gesto

Nakresli svůj vlastní znak, který vyjadřuje něco, co neumíš říct slovy.

Nezapomněl/a jsi na signaturu?